

**MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”
DIN MUNICIPIUL CHIȘINĂU**

**GHID
PENTRU ELABORAREA ȘI SUSȚINEREA
TEZELOR DE MASTER**

CHIȘINĂU, 2014

CZU 378
L 21

APROBAT

la ședința Senatului din 29 mai 2014, proces-verbal nr. 9

COORDONATOR: Barbăneagă Alexandra, prorector pentru activitatea didactică,
doctor, conferențiar universitar

AUTORI: Lapoșina Emilia, doctor, conferențiar universitar;
Vacarciuc Mariana, doctor, conferențiar universitar.

Prezentul Ghid constituie un suport pentru elaborarea tezelor de master
la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”.

Ghid pentru elaborarea și susținerea tezelor de master / Emilia Lapoșina,
Vacarciuc Mariana; coord.: Barbăneagă Alexandra; Univ. Pedagogică de Stat „Ion
Creangă” din mun. Chișinău: S. n., 2014 (Tipogr. UPS „I. Creangă”). – 44 p.

50 ex.

ISBN 978-9975-46-193-1.

378
L 21

ISBN 978-9975-46-193-1.

CUPRINS

I. Cadru general	4
II. Tipuri de teze de master	6
III. Alegerea și aprobarea temei tezei de master și a conducătorului științific	7
IV. Acțiuni ale masterandului întreprinse în vederea elaborării tezei de master.....	9
V. Responsabilități ale conducătorului/ consultantului științific privind conducerea elaborării tezei de master	10
VI. Responsabilități ale șefului catedrei de specialitate privind organizarea elaborării și susținerii tezelor de master	12
VII. Responsabilități ale decanului și Consiliului facultății privind organizarea elaborării și susținerii tezelor de master	12
VIII. Elementele de structură și conținut ale tezei de master	13
IX. Cerințe față de redactarea tezei de master	18
9.1 Procesarea lucrării	18
9.2 Reguli de citare	19
9.3 Publicațiile Web și alte surse electronice	22
9.4 Reguli de stilistică	23
9.5 Reguli de etică	24
X. Procedura de admitere la susținerea tezei de master	24
XI. Susținerea tezei de master	25
XII. Evaluarea tezei de master	25
Bibliografie	28
Anexa 1. Model de <i>Cerere pentru aprobarea temei tezei de master și a conducătorului științific</i>	29
Anexa 2. Model de <i>Plan calendaristic de realizare a tezei de master</i>	30
Anexa 3. Model al <i>paginii de titlu a tezei de master</i>	31
Anexa 4. Model de <i>Cuprins al tezei de master</i>	32
Anexa 5. Model de <i>Declarație pe propria răspundere</i>	33
Anexa 6. Model de <i>Formular al evaluării tezei de master de către conducătorul științific</i>	34
Anexa 7. Model de <i>Aviz al conducătorului științific</i>	35
Anexa 8. Model de <i>Fișă de evaluare a tezei de master de către membrul Comisiei pentru susținerea tezelor de master</i>	36
Anexa 9. Exemplu de <i>calcul a notei finale la susținerea tezei de master</i>	37
Anexa 10. Model de <i>Borderou de evaluare a tezelor de master</i>	38
Anexa 11. Model de <i>Proces-verbal al ședinței Comisiei pentru susținerea tezei de master</i>	39
Anexa 12. Model de <i>Proces-verbal al ședinței Comisiei cu privire la conferirea titlului și eliberarea diplomei</i>	40
Anexa 13. Reguli privind asigurarea bibliografică a tezei	41
Anexa 14. Modele de prezentare și numerotare a tabelelor, figurilor și formulelor	43

I. Cadru general

Ghidul cu privire la elaborarea și susținerea tezei de master este elaborat în conformitate cu:

- *Legea Învățământului nr. 547-XIII din 21 iulie 1995;*
- *Codul Educației al Republicii Moldova (proiect), 2014;*
- *Regulamentul cu privire la organizarea studiilor superioare de masterat, ciclul II, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1455 din 24 decembrie 2007;*
- *Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, nr. 142 din 07 iulie 2005;*
- *Planul-cadru pentru studii superioare, aprobat prin ordinul ME, nr. 455 din 03 iunie 2011;*
- *Ghidul de implementare a Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin ordinul METS al RM, nr. 140 din 25 februarie 2006;*
- *Regulamentul-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență, aprobat prin ordinul MET al RM, nr. 84 din 15 februarie 2008;*
- *Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin ordinul ME al RM nr. 726 din 20 septembrie 2010;*
- *Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior la UPS „Ion Creangă” din mun. Chișinău în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat la ședința Senatului UPS „Ion Creangă”, pr.-verbal nr. 5 din 26 ianuarie 2012;*
- *Regulamentul UPS „Ion Creangă” cu privire la organizarea studiilor superioare de masterat, ciclul II, aprobat la ședința Senatului UPS „Ion Creangă”, pr.-verbal nr. din 28 mai 2009;*
- *Regulamentul UPS „Ion Creangă” cu privire la teza de master, aprobat la ședința Senatului UPS „Ion Creangă”, pr.-verbal nr. 4 din 27 noiembrie 2008;*
- *Ghidul privind elaborarea și susținerea tezelor/proiectelor de master, elaborat în cadrul Proiectului 1444544 Tempus 2008-FR-JPHES „Dezvoltarea de parteneriate cu întreprinderile din Republica Moldova”. CEP UTM, 2010.*

Ghidul este adresat masteranzilor, conducătorilor științifici și membrilor comisiilor pentru susținerea tezelor de master.

Scopul de bază al ghidului constă în stabilirea regulilor generale privind organizarea, elaborarea și susținerea tezelor de masterat în cadrul Universității Pedagogice de Stat ”Ion Creangă” din municipiul Chișinău.

Teza de master este o lucrare originală de cercetare, fundamentată științific, care conține rezultate ale cercetării teoretice și/ sau experimentale dintr-un anumit domeniu de studiu/ cercetare, elaborată de către masterand cu îndrumarea conducătorului științific.

Teza de master poate fi prezentată în forma unei lucrări sau unui ansamblu de lucrări plastice, realizată în diverse genuri de artă plastică, precum și realizări practice în domeniul design-ului și alte forme acceptate, în funcție de domeniul studiilor cu orientare de profesionalizare.

Teza de master se susține în fața Comisiei pentru susținere a tezelor de master, fiind cuantificată cu 30 credite (ECTS) în programele de masterat – 90/ 120 credite.

Teza de master poate constitui o continuare a tezei de licență și, ulterior – o fundamentare pentru cercetarea profundă în cadrul studiilor de doctorat, unde se va demonstra soluționarea problemei științifice abordate. Deosebirile majore dintre lucrările elaborate la finele studiilor fiecărui ciclu de instruire vor reieși din diferențele de abordare a problemei, profunzimea și impactul cercetării, competențe pe care trebuie să le dețină absolventul.

În raport cu teza de licență, teza de master este o lucrare științifică care¹:

- conține o sinteză ale aspectelor teoretice de bază abordate și o expunere a propriei opinii, formulată după o analiză aprofundată;
- prevede aplicarea unui șir extins de metode de analiză cantitativă și calitativă ale rezultatelor cercetării;
- include faza experimentului de formare, care prevede elaborarea și descrierea unui *Program de intervenție/ formare*, etc. sau *Model pedagogic*;
- reflectă contribuția și aportul autorului în realizarea unor sarcini concrete.

În cadrul studiilor de masterat vor fi formate următoarele competențe²:

1. Profesionale:

- *cunoașterea, înțelegerea* a unei arii de specializare și în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului;
- *utilizarea limbajului specific* în diverse medii profesionale;
- *explicarea și interpretarea* unor situații noi, în contexte mai largi asociate domeniului de formare;
- *rezolvarea de probleme* teoretice și practice noi prin aplicarea adecvată a metodologiilor;
- *selectarea criteriilor și a metodelor de evaluare*, pentru a formula judecăți de valoare, concluzii și recomandări.

2. Transversale:

- *realizarea* unor sarcini profesionale complexe în condiții de autonomie și independență profesională;
- *asumarea* de roluri/ funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții;

¹ Ghid privind elaborarea și susținerea tezei de master.ASEM, 2010. Masterat.ghid_masterat.pdf; pag.4.

² Ghidul privind elaborarea și susținerea tezelor de master” elaborat în cadrul Proiectului 1444544 TEMPUS 2008-FR-JPHES „Dezvoltarea de parteneriate cu întreprinderile din Republica Moldova”. CEP UTM, 2010, p.5.

- *efectuarea* autocontrolului asupra procesului de dezvoltare personală și profesională, asupra diagnozei nevoilor de formare, asupra analizei reflexive a propriei activități profesionale;

Scopul realizării tezei de master constă în cercetarea și analiza pluridisciplinară a unei probleme, rezultatele căreia vor putea fi utilizate în domeniul de activitate caracteristice specializării.

Obiectivele de bază ale procesului elaborării tezei de master sunt³:

- determinarea și formularea corectă a problemei abordate în teză;
- determinarea locului și nivelului de cercetare a problemei abordate în teză, reeșind din dezvoltare actuală a domeniului de specializare;
- analiza literaturii de specialitate, privind problema tezei;
- argumentarea metodologiei experimentale selectate/ elaborate pentru aplicare în vederea soluționării problemei abordate și a soluțiilor și deciziilor elaborate;
- desemnarea instrumentariului adecvat investigării problemei abordate;
- sistematizarea, consolidarea și extinderea competențelor formate în cadrul studiilor pentru soluționarea problemelor profesionale;
- dezvoltarea abilităților de studiu individual/ independent;
- prezentarea rezultatelor obținute, a soluțiilor elaborate și contribuției proprii în rezolvarea problemei abordate.

Elaborarea tezei de master, conform planului de învățământ, este precedată de un stagiul de practică, care are drept scop consolidarea cunoștințelor teoretice obținute pe parcursul studiilor superioare de masterat, formarea abilităților de organizare/ producere în domeniul de specializare și colectarea de informații necesare pentru elaborarea tezei de master.

La susținerea tezei de master sunt admiși masteranzii care au realizat integral planul de învățământ și au acumulat numărul de credite (ECTS) necesar pentru un anumit program de formare profesională.

Masteranzilor, care promovează probele de evaluare și susțin teza cu succes, li se acordă titlul de *master* în domeniul solicitat, cu eliberarea *Diplomei de master*.

Monitorizarea și evaluarea organizării susținerii tezelor de master în UPS „Ion Creangă” se realizează de către rector, prorectori, decanii facultăților, Consiliul/ Comisia de asigurare a calității, Comisia de supraveghere a examinării contestărilor.

II. Tipuri de teze de master

La Universitatea Pedagogică de Stat ”Ion Creangă” se realizează două tipuri de Programe de formare la ciclul II – Masterat:

- I – de *cercetare*;
- II – de *profesionalizare*.

³, Ghidul privind elaborarea și susținerea tezelor de master” elaborat în cadrul Proiectului 1444544 TEMPUS 2008-FR-JPHES „Dezvoltarea de parteneriate cu întreprinderile din Republica Moldova”. CEP UTM, 2010, p.5-6

În primul caz – *masterat de cercetare*, lucrarea elaborată se orientează spre studierea *aspectelor științifice* ale domeniului de formare și vizează dezvoltarea competențelor de cercetare științifică ale masterandului.

În al doilea caz – *masterat de profesionalizare*, are loc orientarea spre *aspectele practice* ale unui domeniu, cu aprofundarea într-o anumită specializare ale acestuia, vizându-se, în mod special, competențele aplicative.

În ambele cazuri, Programele pot avea caracter de complementaritate, în scopul aprofundării interdisciplinare într-un anumit domeniu.

Conținutul tezelor de master în domeniul științelor socio-umane cu caracter *teoretic*, spre deosebire de cele cu caracter *aplicativ*, vor conține descrierea fenomenelor insuficient cunoscute anterior și rezultate ale cercetării lor, idei noi și promovarea unor elemente inovatoare.

Tezele de master, realizate în cadrul facultății *Arte Plastice și Design*, posedă caracter *practic-aplicativ* și *teoretic*. Componenta *practică* a tezei constituie o lucrare plastică, sau ansamblu de lucrări plastice, realizată în diverse genuri de artă plastică, precum și realizări practice în domeniul design-ului (grafic, interior, vestimentar).

III. Alegerea și aprobarea temei tezei de master și a conducătorului științific

Tematica tezelor de master acoperă în mod integral aria domeniului general de studiu, vizează domenii interdisciplinare cu grad avansat de noutate, conține probleme de cercetare la nivel instituțional, național și internațional.

Tematica tezelor de master nu trebuie să se refere sau să se regăsească în aria de investigație a științelor și/sau disciplinelor care nu aparțin domeniului de studiu.

Formularea temei tezelor de master trebuie să fie concisă, clară, fără acronime (neconsacrate) și să conțină o problemă concretă. Se admit precizări/completări, care pot fi făcute în continuarea temei.

Motivația științifico-practică în alegerea temei poate fi focalizată pe:

- noutatea temei studiate;
- importanța temei studiate pentru domeniul științific și/sau aria practică;
- existența unor contradicții dintre abordările teoretice și practice existente, a unor explicații insuficiente sau lipsei unor soluții practice aferente ariei de cercetare.

Motivația personală poate fi focalizată pe:

- cercetările anterioare, efectuate în același domeniu sau domenii conexe;
- experiențele profesionale și/sau personale care au determinat autorul să-și formuleze o serie de întrebări, să caute soluții practice etc.;
- experiențele de studiu inedite: lectura unei lucrări de specialitate, identificarea unei probleme cu implicații personale etc.

Temele tezelor de master/ direcțiile de cercetare, elaborate de conducătorii științifici și aprobate la catedrele de specialitate, se afișează pe avizierul catedrei/facultății și pagina WEB a universității pînă la 15 decembrie, semestrul I.

Tema tezei de master se selectează de către masteranzi în conformitate cu propriile interese științifice din lista propusă de catedra de specialitate, de comun acord cu conducătorii științifici, începând cu luna decembrie al primului an de studii.

Pentru aprobarea temei selectate, masterandul completează o cerere la catedra de specialitate și o prezintă șefului catedrei, în care se indică tema tezei de master și numele conducătorului științific solicitat (Anexa 1).

După examinarea cererilor și a confirmărilor depuse de cadrele didactice privind conducerea tezelor de master, la ședința catedrei are loc aprobarea alegerii temelor și a conducătorilor științifici.

Lista temelor tezelor de master și a conducătorii științifici, aprobată la ședința catedrei de specialitate, se confirmă la Consiliul facultății și este prezentată pînă la data de 10 martie a anului curent la Departamentul de Management al Procesului de Instruire.

La Facultatea *Arte Plastice și Design* alegerea tematicii de către masteranzi se realizează începând cu luna septembrie a primului semestru din anul I de studiu și se aprobă la ședința catedrei de specialitate. Pe parcursul următoarelor semestre (I, II, III) masteranzii vor prezenta la ședințele speciale ale catedrelor partea teoretică și partea practică a tezei, exprimată în schițe la conceptul plastic al lucrării.

După aprobare/ confirmare, temele tezelor de master se plasează pe pagina WEB ale catedrelor/ facultăților/ universității (actualizată anual).

Masteranzii-practicieni pot propune pentru cercetare alte teme decât cele anunțate, în funcție de preocupările științifice și didactice, de rezultatelor proprii obținute. Valabilitatea tezelor propuse trebuie să fie discutată cu un cadru didactic-conducător.

Nu se admite vreo ierarhizare valorică a temelor propuse, fiecare dintre ele permițând obținerea notei maxime, în condițiile respectării rigorilor stipulate.

Concomitent cu selectarea temei tezei de master, masterandul alege și conducătorul științific. În calitate de conducători științifici pot fi numite cadre didactice titulare și asociate: profesori universitari, conferențieri universitari ai catedrelor de specialitate, cercetători științifici de înaltă calificare din instituțiile de cercetare, cadre didactice deținătoare de titluri onorifice (Artist al Poporului, Maestru în Arte, Om Emerit, Antrenor Emerit și echivalentele acestora), cercetători notorii din domeniu, practicieni consacrați cu experiență în domeniul respectiv.

Este recomandabil ca tematica tezelor de master să intre în sfera de activitate științifico-didactică a conducătorului științific.

În caz de abordare a unei teme complexe, având un caracter interdisciplinar, masterandul poate beneficia și de un consultant științific în probleme adiacente.

Masterandul poate solicita schimbarea/ modificarea temei o singură dată în timpul studiilor de masterat, dar nu mai târziu de 6 luni pînă la susținerea finală. Schimbarea/modificarea temei se aprobă de către catedra/ catedrele de specialitate, în cadrul aceluiași domeniu în care a fost înmatriculat masterandul nu mai târziu de luna mai, anul I-i de studii și nu implică modificarea duratei studiilor. În cazul

programele comune de studii, schimbarea temei de cercetare se face cu acordul ambelor instituții.

Masterandul are dreptul să înainteze șefului catedrei de specialitate propuneri personale de modificare/ schimbare a temei tezei de master, aceasta fiind examinată și, după caz, aprobată la ședința de catedră.

Pentru aprobarea temei schimbate/ modificate masterandul prezintă șefului catedrei de specialitate o cerere, în care se indică tema tezei de master în prima formulă și cea modificată/schimbată, cât și (opțional) numele conducătorului științific solicitat. Tema tezei de master poate fi redactată în cadrul susținerii prealabile a tezei.

Teza de master se elaborează de către masterand, de regulă, în limba română sau în limba de instruire. Tezele de master în domeniul *Limbi și Literaturi Străine* se realizează doar în limba străină studiată.

IV. Acțiuni ale masterandului întreprinse în vederea elaborării tezei de master

Procesul de realizare a tezei de master cuprinde trei etape:

- PROIECTAREA;
- ELABORAREA;
- SUSȚINEREA PUBLICĂ (prealabilă și finală).

Odată cu aprobarea temei și desemnarea conducătorului științific, va începe procesul de elaborare a tezei de master conform etapelor date:

- PROIECTAREA:

- *Stabilirea unui plan calendaristic de realizare a tezei de master (Anexa 2).*

Planul calendaristic de realizare a tezei de master se elaborează de comun acord cu conducătorul științific. În Planul calendaristic de realizare a tezei de master, conducătorul științific confirmă prin semnătură îndeplinirea de către masterand a sarcinilor prevăzute. Planul calendaristic de realizare a tezei de master completat, însoțit de avizul conducătorului științific, se va anexa la varianta finală a tezei (pentru a fi prezentat Comisiei de susținere a tezelor de master).

- ELABORAREA:

- *Documentarea științifică include: culegerea, prelucrarea și sistematizarea informațiilor din domeniu de cercetare (teoretice și practice).*

Consultând sursele de documentare disponibile, masterandul va putea aborda și structura logic, împreună cu conducătorul științific, informațiile acumulate în perioada elaborării tezei.

Conținutul tezelor de master se elaborează, ținând cont de caracterul teoretic sau aplicativ al tezei. Tezele cu caracter teoretic vor conține elemente inovatoare care presupun cercetarea profundă a fenomenelor mai puțin cunoscute și descrise și promovarea ideilor noi etc.

Aprofundarea semnificației fenomenelor deja descrise, testarea experimentală și oferirea unor explicații noi în contextul cercetărilor realizate va caracteriza tezele cu aspect aplicativ.

- *Elaborarea și realizarea experimentului psihologic, pedagogic de constatare, de formare în instituțiile de aplicație (educaționale, sociale etc.).*
- *Culegerea, prelucrarea, sistematizarea și sintetizarea rezultatelor obținute în cadrul demersului experimental.*
- *Structurarea conținutului în capitole, subcapitole; redactarea textului științific al tezei, conform cerințelor prezentului Ghid (Anexa 3, Anexa 4).*
- **SUSȚINEREA PUBLICĂ (prealabilă și finală).**
 - *Susținerea prealabilă a tezei de master are loc la ședința catedrei de specialitate, în prezența conducătorului și a altor cadre didactice, cu cel puțin o lună înainte de susținerea finală. În cadrul susținerii prealabile se pot propune completări, modificări, redactări care ar îmbunătăți calitatea tezei.*

Masteranzii care nu au reușit să prezinte teza de master la susținerea prealabilă, nu se admit la susținerea finală. Prezentarea și susținerea tezei de master se transferă pentru alt an de studii, cu permisiunea de susținere nu mai mult de două (2) ori în 5 ani.

- *Prezentarea/depunerea la catedra de specialitate, în termenul stabilit (cu cel puțin 10 zile înainte de susținere a tezei de master) a 2 exemplare imprimare de teză. Conducătorul științific evaluează teza, completând Formularul evaluării tezei de master de către conducătorul științific (Anexa 6) și elaborează avizul (Anexa 7). Formularul evaluării și avizul sînt anexate la teză.*

- *Pregătirea discursului pentru prezentarea și susținerea tezei în fața Comisiei de susținere a tezelor de master.*

- *Susținerea finală a tezei este publică și are loc în fața Comisiei.*

La Facultatea *Arte Plastice și Design*, absolvenții vor susține public tezele de master în sălile de expoziție și/ sau la universitate.

V. Responsabilități ale conducătorului/ consultantului științific privind conducerea elaborării tezei de master

În calitate de conducător științific al tezei de master pot fi desemnate cadre didactice titulare sau asociate, deținătoare de grad științific, titlu științifico-didactic (profesor universitar, conferențiar universitar) de la catedrele de specialitate a UPS "Ion Creangă", din alte instituții de învățământ superior, cercetători științifici de înaltă calificare din instituțiile de cercetare, precum și practicieni consacrați cu experiență în domeniul respectiv.

Conducătorii desemnați au dreptul să accepte sau să refuze, argumentat, masterandul în coordonarea științifică a tezei de master. În cazul acceptării temei de cercetare și activității de coordonare a masterandului, titularul semnează cererea masterandului (Anexa 1).

Un cadru didactic are dreptul să coordoneze maximum 8 teze master/licență, pentru o normă didactică deplină.

În cazul studiilor comune de masterat sau al unui program de masterat realizat în cotutelă, vor fi stabiliți doi conducători de teză.

- *Conducător științific are dreptul să propună sugestii, să ofere consultații, să monitorizeze și să evalueze volumul și calitatea realizării sarcinilor (privind alegerea și definirea temei, organizarea și realizarea cercetării, abordarea teoretică și metodologică, elaborarea discursului științific, organizarea bibliografiei); să facă observații critice și recomandări de corecție.*

- *Conducător științific nu are dreptul să efectueze în locul masterandului unele activități legate de realizarea cercetării; să impună unele idei sau soluții, împotriva celor preferate, în mod explicit, de masterand.*

Conducătorul științific al tezei de master are următoarele *responsabilități*:

- *propune tematica tezelor de master și argumentează actualitatea lor la ședința catedrei de profil;*
- *coordonează elaborarea de către masterand a structurii tezei de master;*
- *recomandă sursele bibliografice la tema tezei de master;*
- *monitorizează îndeplinirea de către student a Planului calendaristic de realizare a tezei de master (Anexa 2);*
- *oferă consultații masterandului conform unui grafic prestabilit sau (după caz) la solicitarea din partea masterandului în orele de serviciu;*
- *dirijează elaborarea și realizarea programul individual al practicii de master;*
- *evaluatează rezultatele practicii de master;*
- *apreciază calitatea conținutului capitolelor elaborate și face observații și sugestii de completare sau de reconsiderare (după caz);*
- *evaluatează periodic nivelul îndeplinirii obiectivelor de etapă, semnând în planul calendaristic la compartimentul vize de executare;*
- *verifică conținutul integral și forma finală a tezei, expunerea corectă și logică a materiei științifico-didactice, corespunderea lucrării cerințelor de ordin stilistic, grafic, etc.;*
- *evaluatează cu notă teza realizată conform Formularul evaluării tezei de master de către conducătorul științific (Anexa 6);*
- *elaborează Avizul la teza de master în baza variantei finale a tezei (Anexa 7).*

Conducătorul științific urmărește realizarea strictă a programului comun de activitate privind elaborarea tezei de master, indicând, prin semnătură, în Plan calendaristic realizarea/nerealizarea etapei respective de lucru asupra tezei. În cazul nerealizării a două etape din programul stabilit, conducătorul științific atenționează despre acest fapt șeful catedrei și inițiază o consultație cu masterandul. Pe parcursul realizării tezei Plan calendaristic se păstrează la catedră, apoi să anexează la teza de master, admisă spre susținere.

Conducătorul științific nu admite la susținerea prealabilă masterandul care nu a prezentat, din motive neîntemeiate, rezultatele cercetării conform programului stabilit chiar și în cazul prezentării unei lucrări elaborate.

Conducătorul științific asistă și susține masterandul pe parcursul întregii perioade de elaborare a tezei.

La finalizarea elaborării tezei, se va analiza critic conținutul integral al acesteia, se va completa Formularul evaluării tezei de master de către conducătorul științific (Anexa 6), se va întocmi un aviz de evaluare (Anexa 7), care vor fi anexate la teza de master. În aviz conducătorului științific poate indica, argumentat, problemele apărute pe parcursul elaborării/realizării tezei de master.

Masterandul trebuie să respecte legea dreptului de autor și ale altor drepturi conexe ce țin de elaborarea lucrării. În cazul, în care conducătorul științific va depista plagieri, el va reflecta acest lucru în avizul său și va propune neadmiterea tezei la susținere.

Conducătorul științific are dreptul de a recomanda pentru publicare lucrările valoroase, bazate pe munca de cercetare a masterandului sau realizate pe baza materialului original experimental ce conțin recomandări, propuneri de calitate teoretice și practice. Se vor lua în considerație publicații și/ sau participări la conferințe științifice.

V. Responsabilități ale șefului catedrei de specialitate privind organizarea elaborării și susținerii tezelor de master

Șeful catedrei de profil are următoarele responsabilități:

- analiza și aprobarea tematicilor tezelor de master, corelarea acestora cu domeniul de formare profesională;
- asigurarea multidisciplinarității și renovarea periodică a temelor propuse pentru realizare;
- plasarea tematicii tezelor de master pe *avizierul* catedrei de specialitate;
- monitorizarea procesului de elaborare a tezelor de master;
- organizarea ședințelor de susținere prealabilă a tezelor de master;
- avizarea temelor redactate a tezelor de master;
- examinarea periodică a Planurilor calendaristice de realizare a tezelor de master;
- admiterea la susținere a tezelor care integral corespund cerințelor reglementare;
- analiza rezultatelor susținerii tezelor de master, a propunerilor și sugestiilor prezentate în raportul Comisiei pentru susținere a tezelor de master;
- elaborarea măsurilor de îmbunătățire continuă a calității tezelor de master;
- asigurarea metodică a compartimentului respectiv (elaborarea materialelor didactice, îndrumare, ghiduri etc.).

VI. Responsabilități ale decanului și a Consiliului facultății privind organizarea elaborării și susținerii tezelor de master

În responsabilitățile decanului facultății și al Consiliului facultății intră:

- aprobarea tematicii tezelor de master și a conducătorilor științifici, în baza extraselor din procesele-verbale ale catedrelor și prezentarea deciziei Departamentului de Management al Procesului de Instruire;
- asigurarea plasării tematicii tezelor de master pe pagina WEB a universității;
- asigurarea elaborării orarului examenelor de master, inclusiv a orarului susținerii tezelor;
- controlul calității realizării tezelor de master;
- analiza rapoartelor Comisiilor pentru susținerea tezelor de master, prezentarea concluziilor la ședințele Consiliului facultății, elaborarea strategiilor de sporire continuă a calității tezelor de master;
- aprobarea spre publicare a tezelor de master inedite, care conțin analize profunde, elaborări metodice inovative, soluții noi;
- aprobarea temelor și a conducătorilor științifici pentru studenții-masteranzi restabiliți/ transferați din alte instituții;
- analiza asigurării metodice la compartimentul respectiv și aprobarea spre editare a materialelor didactice, îndrumarelor, ghidurilor, etc.

VII. Elementele de structură și conținut ale tezei de master

Structurarea tezei de master se referă la redarea compartimentelor generale ale unei investigații științifice:

Pagina de titlu

Pagină de titlu se perfectează conform Anexei 3 și va conține:

- denumirea ministerului și a instituției de învățământ (Ministerul Educației al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din municipiul Chișinău);
- denumirea facultății și a catedrei de specialitate;
- numele și prenumele masterandului;
- denumirea (tema, titlul) tezei de master;
- mențiunea "Teză de master";
- date despre conducătorul științific (nume, prenume, titlul științifico-didactic);
- locul (Chișinău) și anul elaborării tezei de master.

Declarația pe propria răspundere

Deoarece teza master trebuie să reflecte integral munca autorului, masterndul va semna în original *Declarația pe propria răspundere* (Anexa 5), din care rezultă că teza îi aparține și sunt respectate drepturile de autor.

Cuprinsul (1-2 pagini)

În *Cuprins* sunt menționate toate capitolele și paragrafele tezei de master, indicându-se paginile la care acestea pot fi găsite (Anexa 4). *Cuprinsul* se întocmește cu aplicarea opțiunilor Microsoft Word-ului (Insert, References, Index and Tables).

Lista abrevierilor (opțional, 1 pagină)

Acronimele utilizate în text sunt listate în ordine alfabetică, alături de semnificația inițialelor și traducerea în limba română (dacă este cazul).

De exemplu:

ME – Ministerul Educației;

LT – Liceul Teoretic;

EM – Educația muzicală;

CC – Centrul comunitar;

CDA – Copii cu dizabilități auditive;

CE – Cultura emoțională.

Lista figurilor și lista tabelor (opțional, 1 pagină).

Figurile (imagini, grafice) și/sau tabelele prezentate în teza de master, care nu va depăși 30 % din volumul părții de bază, pot fi ilustrate imediat după cuprins, sub forma unor liste (separat pentru figuri și tabele) care conțin numele fiecărui element și numărul paginii la care se află acesta.

Introducere/ Preliminarii (2-3 pagini) nu se numerotează ca un capitol separat și include:

- *argumentarea actualității temei de cercetare* – descrierea relevanței temei de cercetare pentru domeniul în care se susține masteratul și argumentarea din punct de vedere științific;
- *motivarea alegerii* – relația cu domeniul de specialitate și recunoașterea necesității de cercetare a temei din punct de vedere național, indicându-se direcțiile neexplorate sau care solicită investigații suplimentare și reconsiderări;
- *definiția problemei* este formulată într-o frază, care reflectă unele aspecte neclare, discutabile, având anumite ipoteze și cere rezolvare prin calcule sau prin raționamente;
- *scopul și obiectivele cercetării* – se elaborează în funcție de problema cercetării;
- *inovația cercetării/valoarea teoretică și practică* – menționarea elementelor noi într-un sistem, într-o practică, într-o activitate etc. cu scop de îmbunătățire, perfecționare sau raționalizare;
- *metode și tehnici* de cercetare, de prelucrare a rezultatelor, aplicate în funcție de domeniul și orientare a studiilor de masterat (de cercetare, profesionalizare);
- *descrierea subiecților* (lot, eșantion, cazuri) în funcție de domeniul de cercetare și orientare a studiilor de masterat;
- *prezentarea structurii și volumului lucrării* – indicarea compartimentelor, numărului de anexe și tabele, incluse în lucrare.

Se recomandă ca în *Introducere* să nu fie utilizate abrevieri, sau acestea să fie plasate imediat după cuvânt sau grupul de cuvinte, între paranteze, atunci când se utilizează pentru prima dată.

Notă: Având în vedere natura pregătirii pedagogice a absolvenților, teza de master poate include și formularea *ipotezei/ipotezelor* pentru a demonstra abilitatea acestora de a surprinde și prevedea calitativ sau cantitativ proiectarea unor secvențe educaționale sau a unor programe de intervenție cu caracter educațional.

Obiectivele și ipotezele trebuie să derive logic din analiza critică a literaturii de specialitate, respectiv să fie integrate în elemente de noutate teoretică și/sau metodologică reliefate de aceasta.

Conținutul de bază al tezei (cca 60-80 pagini).

Conținutul de bază al tezei de master este expus în 2-3 capitole (teoretic, analitic, formativ), fiecare având câte 2-3 paragrafe și o secțiune de *concluzii* care să sintetizeze informațiile și/sau rezultatele prezentate în cadrul aceluia capitol.

Fundamentarea teoretică trebuie să demonstreze faptul că autorul cunoaște în profunzime teoriile existente în domeniul studiat, că este la curent cu cele mai noi contribuții în domeniu și că acestea reprezintă punctul de start în organizarea, desfășurarea și semnificarea propriilor contribuții.

Demersurile aplicative incluse în partea practică a lucrării, trebuie să fie argumentate prin fundamentarea teoretică și analiza critică a literaturii de specialitate.

Demersul experimental al lucrării include:

- design-ul cercetării (experimental, nonexperimental etc.);
- scopul și obiectivele cercetării;
- ipoteza/ ipotezele cercetării (opțional): modelul ipotetic al investigației, se formulează în fraze testabile empiric, reflectă relații dintre cauză și efect, reflectă cunoașterea problemei la nivel teoretic și raportul cu propriile observații. Ipoteza se formulează în tezele care au scopul realizării unei testări empirice a problemei de cercetare;
- variabilele (opțional);
- locul, perioada și etapele cercetării;
- descrierea eșantionului;
- descrierea instrumentelor și procedurii de aplicare a acestora.
Este necesar de a indica statutul instrumentelor de investigație utilizate (originale, preluate, traduse și adaptate, validate pe eșantion autohton etc.);
- metodele de analiză a datelor obținute (exemplu: cantitative, calitative, mixte) precum și instrumentele aferente trebuie să corespundă designului, obiectivelor și ipotezelor cercetării.

Elementele componente ale demersului experimental vor fi descrise explicit și detaliat, respectând etapele și acțiunile proiectate.

Experimentul va respecta realizarea obiectivelor cercetării proiectate pentru etapa *constatare*. La această etapă se vor descrie rezultatele obținute după aplicarea instrumentelor de cercetare (preluate de la autori sau elaborate pentru necesitățile particulare) și se vor interpreta în concluzii, sintetizându-se un sistem de probleme identificate.

Pentru etapa experimentului de *formare* se va elabora și descrie detaliat doar *Programul de intervenție/ de formare...* sau *Modelul pedagogic ...* etc. (exemplu: *Modelul pedagogic de formare a competenței asertive ale cadrelor didactice*). Implementarea și validarea experimentală a programului de formare se

va realiza în funcție de condiția individuală a masterandului la decizia conducătorului științific.

Rezultatele experimentale trebuie prezentate și interpretate astfel încât să permită formularea concluziilor cu referire la *validitatea sau invaliditatea ipotezei*. Totodată, se evidențiază în ce măsură datele obținute se potrivesc cu datele stipulate în literatură de specialitate și se specifică aspectele inovative ale cercetării.

Cercetarea experimentală în cadrul studiilor de masterat se va finaliza cu un sistem de concluzii la fiecare capitol și concluzii generale. Rezultatele experimentului vor include și anumite sugestii metodologice.

Concluziile (2-3 pagini) vor reflecta succint, argumentat și clar rezultatele cercetării cu privire la aspectele teoretice analizate și modalitățile de realizare a obiectivelor/ sarcinilor expuse în *Introducere*. Această parte a lucrării trebuie să reflecte opinia personală a masterandului privind rezultatele obținute în lucrare, să indice implicațiile practice ale demersului de cercetare, limite și constrângeri, precum și sugestii privind direcții viitoare de cercetare aferente problematicii abordate.

Notă: Concluziile nu se notează ca un capitol aparte.

Bibliografia⁴ (cca 40-50 titluri) indică volumul și calitatea documentării teoretice a masterandului. În lista bibliografică vor fi inserate doar lucrările consultate, indiferent de natura lor primară. Nu se permite indicarea titlurilor care nu au fost consultate. De asemenea, toate sursele citate în textul lucrării trebuie să se regăsească în lista bibliografiei. Bibliografia se întocmește în conformitate cu Standardele Naționale cu privire la biblioteconomie, informare și documentare (Anexa 13).

Se va utiliza un singur stil de citare bibliografică, cel al APA. Bibliografia poate include și alte titluri decât cele la care se face referire în textul lucrării, dar *toate sursele menționate pe parcursul lucrării trebuie să fie cuprinse în lista bibliografică*.

Referințele bibliografice reflectă o documentare exhaustivă; asigură ghidarea spre surse care pot oferi informații și date științifice suplimentare celor prezentate în lucrare; asigură protecție împotriva învinuirilor de copiat sau plagiat.

În bibliografie, manualele, monografiile etc. se includ în ordinea alfabetică a numelui autorului, indicându-se numele autorului, denumirea lucrării, locul editării, editura, anul editurii și numărul de pagini (Anexa 13).

Articolele din ediții periodice se includ, la fel în ordinea alfabetică a numelui autorului, indicându-se numele autorului, denumirea lucrării, denumirea ediției periodice, anul și numărul apariției, numărul paginii.

În cazul referințelor bibliografice de pe Internet, se indică adresa de Internet completă cu precizare între paranteze a datei accesării adresei respective, *de*

⁴ Bibliografia este elaborată conform Standardul SM ISO 690:2012 Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare Standardul este aprobat prin Hotărârea Institutului Național de Standardizare și Metrologie RM nr. 871-ST din 05.04.2012 și pus în aplicare din 30 aprilie 2012.

exemplu: ww.entrepreneur.com – Annual Franchisee 500. EntrepreneurMagazine's 21 st. (accesat 20.08.2009).

Note de subsol – în situația în care se citează (ex. definiții, puncte de vedere, clasificări, etc), se menționează cifre sau se dorește explicarea unor termeni, se pot introduce note de subsol pentru a se indica sursa. Acestea se numerotează unitar pentru toată lucrarea și vor respecta următoarele reguli de citare:

a) în cazul citării din articole, cărți etc. cu un singur autor:

Exemplu: Daniel Goleman definește inteligența emoțională drept “capacitatea de a fi în stare să se motiveze.....”⁵.

b) în cazul citării din articole, cărți etc. cu mai mulți autori:

Exemplu: Inteligența emoțională este definită drept “capacitatea de a percepe emoțiile... emoționale și intelectuale”⁶.

c) în cazul citării mai multor lucrări:

Exemplu: În 1997, în urma revizuirii modelului inițial, au fost identificate patru domenii ale inteligenței emoționale⁷.

d) în cazul citării unor documente ale unor organizații, instituții, etc.

Exemplu: Analizând documentele oficiale ale Uniunii Europene⁸, remarcăm că responsabilitatea socială este abordată, de asemenea, în corelație cu dezvoltarea durabilă.

Menționarea autorilor în text (cu nota de subsol aferentă) – se face prin indicarea prenumelui și a numelui acestora (ex. Ovidiu Nicolescu, Philip Kottler);

Notă: Bibliografia nu se notează ca și capitol.

Anexe – conțin materiale care pot completa ideile din teza de master (figuri, grafice, tabele, însărcinări etc.). Anexele nu se includ în volumul lucrării, sunt expuse în ordinea în care sunt făcute referințe în textul de bază. La fiecare Anexă se indică titlu și sursa de unde a fost preluat documentul respectiv.

La secțiunea *anexe* pot fi incluse:

- proiecte de lecție/ activitate care să detalieze demersurile de predare-învățare-valuare cuprinse în programul de intervenție;
- documente reglatorii pentru activitatea practică evocată în partea aplicativă a tezei (regulamente, decizii oficiale etc.);
- formulare de chestionare, fișe de lucru, grile de evaluare;
- protocoale de testare, chestionare oferite ca exemplu;
- produse ale activității copiilor, cu titlu de exemplu;
- fotografii care să demonstreze diferitele aspecte ale demersurilor aplicative întreprinse.

La Anexele nu se includ documente care nu au legătură directă cu studiile descrise în teză.

⁵ Goleman (2001), p. 50.

⁶ Stancu, Popescu (2003), p. 14.

⁷ Mayer, Salovey (1997), p.11; Caruso (2000), pp. 401- 402.

⁸ EU (2001), p. 24.

Volumul tezei de master

Volumul tezei de master constituie cca 70-90 pagini fără luarea în considerație a anexelor, ele fiind plasate la sfârșitul lucrării. Astfel se respectă următoarele cerințe față de repartizarea numărului de pagini pe compartimente a tezei de master:

- Pagina de titlu 1 pagină
- Declarația pe propria răspundere 1 pagină
- Lista abrevierilor (opțional) 1 pagină
- Lista figurilor și lista tabelor (opțional) 1 pagină
- Cuprins 1 pagină
- Introducere 3-4 pagini
- Capitolul I. 18-23 pagini
- Capitolul II. 18-23 pagini
- Capitolul III..... 18-23 pagini
- Încheiere/Concluzii 2-3 pagini
- ***Total, pagini*** (cca 65-85 pagini)
- Bibliografia..... până la 4-5 pagini
- Anexe.

La elaborarea structurii lucrării se va urmări, ca segmentarea pe capitole și subcapitole să nu fie prea excesivă pe de-o parte, iar pe de altă parte, ca volumul capitolelor să nu fie supradimensionat.

IX. Cerințe față de redactarea tezei de master

9.1. Procesarea lucrării

Teza se editează pe calculator prin intermediul redactorului de texte Microsoft Word, afișarea la tipar efectuându-se pe hârtie standard A4 (210x297), pe o singură pagină a foii.

Textul se culege folosindu-se fontul Times New Roman, cu dimensiunea de 12 pt., spațiu dintre rânduri – 1,5 intervale, aliniat – 15 mm., nivelându-se după ambele câmpuri laterale: în stânga - 30 mm, în dreapta – 20 mm, sus – 25 mm, jos – 25 mm.

Paginarea, care începe cu pagina de titlu (dar pe care nu se pune numărul paginii) și se termină cu ultima pagina (fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor) se indică în partea de jos, dreapta, dimensiunea fiind de 10 pt.

Titlul capitolelor sunt culese cu litere majuscule (bold, centrat), a paragrafelor – cu litere mici, în afară de prima literă (bold, centrat). După denumirea capitolului sau a paragrafului nu se pune punct. Capitolele și paragrafele se numerotează cu cifre arabe.

Fiecare capitol începe din pagină nouă, paragrafele urmează succesiv. Titlurile nu se subliniază.

Toate tabelele, formulele, figurile (desene, diagrame, figuri, grafice, etc.) se numerotează, indicându-se numărul capitolului și numărul de ordine a acestuia. *De exemplu:* Tabelul 1.2 (adică, tabelul doi din capitolul întâi) (Anexa 14).

Denumirea tabelului se indică în partea dreaptă de sus, iar a figurii – centrat jos. În mod obligatoriu este necesar de indicat unitățile de măsură (Figura 1. *Denumire*).

Formulele/ecuațiile vor fi centrate, iar numerotarea acestora se va plasa la sfârșitul rândului. Explicația simbolurilor utilizate se prezintă sub formulă în ordinea în care ele urmează. Modele de prezentare și numerotare a tabelelor, figurilor și formulelor sunt prezentate în Anexa 14.

Tabelele și figurile din anexe se numerotează luând în considerare numărul anexei, de exemplu, Tabelul A 1.2 (tabelul 2 din Anexa 1). Tabelul ce ocupă mai mult de 2/3 din pagină se plasează la Anexe.

Dacă tabelul nu poate fi plasat pe o singură pagină, continuarea acesteia va începe cu indicarea „Continuare tabelul 2.1”. Denumirea coloanelor în cazul dat nu se repetă, indicându-se doar numărul acestora.

În mod obligatoriu, se utilizează literele cu diacritice specifice limbii române (ă, â, î, ș, ț și majusculele lor).

Înainte de semnele de punctuație (virgulă, punct, punct și virgulă, două puncte, semnul exclamării, semnul interogării) nu se lasă spațiu. După semnele de punctuație se lasă întotdeauna spațiu. După deschiderea și respectiv înainte de închiderea unei paranteze (indiferent dacă este patrată sau rotundă) nu se lasă spațiu.

Nu sunt acceptate prescurtări ale cuvintelor.

Imprimarea tezei pe hârtie trebuie să fie calitativă. Literele, semnele, formulele, figurile trebuie să aibă aceeași intensitate pe parcursul rândului, paginii, lucrării în ansamblu, iar indicii formulelor trebuie să fie lizibili.

Teza se leagă prin copertare (copertă cartonată/ spiralată) în două (2) exemplare.

Notă: În text trebuie să existe referință la toate tabelele, figurile din lucrare, precum și la sursele bibliografice (care se specifică în paranteză pătrată prin numărul de ordine din lista bibliografică).

9.2. Reguli de citare

Bibliografia conține detalii ale referințelor bibliografice citate în text (cărți, reviste, pagini de Internet) și trebuie alcătuită în așa fel, încât să permită găsirea și consultarea acestora.

Numerotarea listei bibliografice se face cu cifre arabe în ordinea alfabetică. Mai întâi se ordonează referințele cu caractere latine (românești și străine), apoi cele cu caractere chirilice. Semnele de punctuație și spațiile sunt importante într-o listă bibliografică și trebuie urmate întocmai.

Numărul corespunzător referinței în text trebuie specificat cu cifre arabe în paranteze patrate care coincid cu numărul de ordine a referinței respective în lista bibliografiei. Dacă se face trimitere la unele paragrafe sau pagini din

lucrare, acestea se indică după virgulă (*exemplu*: [12, p. 23, 32-35]). Trimiterile pot fi facute în paranteze rotunde, scriindu-se numele autorului, anul eduției lucrării, sau la subsol.

Numărul corespunzător referinței trebuie specificat chiar dacă se menționează numele autorului (*exemplu*: Popescu [15] argumentează ...).

Numărul corespunzător unei referințe bibliografice trebuie specificat de fiecare dată când referința este citată în text.

Dacă pentru un anumit text se citează referințe multiple consecutive, atunci se folosește cratima pentru a face legătura între primul și ultimul număr. Pentru a separa numere de referințe multiple care nu sunt consecutive se folosește virgula, fără spațiu după virgulă (*exemplu*: [2-5,7,10]).

Locul numărului referinței este lângă textul căruia îi aparține. Ca și regulă generală, numărul referinței trebuie plasat după virgulă sau punct.

Preluarea identică a unei fraze sau paragraf va fi citată prin indicarea inclusiv a paginii din sursa utilizată, dar și prin ghilimele și forma italică a literelor. Doar în cazul în care sunt mai mult de trei autori, în text se va scrie numele primilor trei, iar ceilalți autori se vor insera sub eticheta *et al.* sau *ș.a.* În lista bibliografică se vor scrie numele tuturor autorilor sursei citate.

Atunci când sursa citată este indirectă, adică preluată de la un alt autor, se va scrie numele și inițiala prenumelui autorului și anul publicației, cu indicarea în paranteză a autorului și anului apariției sursei indirecte din care s-a citat.

➤ *Apud* - înseamnă "citare după" sau "după cum apare la" și se utilizează pentru citatele preluate. Indică un citat preluat nu din sursa originală ci dintr-o altă lucrare care o citează. La începutul citării se va menționa termenul „Apud”, cu indicarea sursei de împrumut.

Exemplu: Wolfgang Ioharn, Tabienes Zur, 1812, p.439, *apud*. Blaga Lucian. Experimentul matematic. Editura Humanitas, București: 1998, p. 188.

Dacă lucrarea sau autorul din care s-a citat o dată se repetă de mai multe ori, se va utiliza pentru simplificarea trimiterilor și evitarea repetărilor inutile următoarele indicative:

➤ *Ibidem (Ibid.)* – înseamnă „În aceeași lucrare” sau „tot acolo”. În succesiunea imediată a citatelor, textul citării repetate se omite fiind înlocuit prin termenul latin *Ibidem*, prescurtat *Ibid.* sau *Ib.* Aceasta permite a evita repetarea uneia și aceleiași surse. În citarea repetată a unei alte pagini din aceeași sursă, la cuvântul „Ibidem” se adaugă numărul paginii, în citarea repetată a volumului, la „Ibidem” se adaugă numărul volumului.

Exemplu: ¹ Cojocaru-Borozan M. Tehnologia dezvoltării culturii emoționale. Ch.: S. n., 2012. Tipogr. UPS „Ion Creangă”. p. 150.

² *Ibidem*, p. 123.

➤ *Idem (Id.)* – înseamnă „Același” (despre autor). În succesiunea imediată a citărilor la diferite lucrări ale unuia și aceluiași autor se utilizează termenul *Idem.* sau *Id.* Scris cu litere cursive.

Exemplu: ¹ Cojocaru-Borozan M. Teoria culturii emoționale. Studiu monografic asupra cadrelor didactice. Ch.: S. n., 2010. Tipogr. UPS „Ion Creangă”. p. 120.

² *Idem*, Tehnologia dezvoltării culturii emoționale. Ch.: S.n., 2012. Tipogr. UPS „Ion Creangă”. p. 113.

- *Op. cit.* – înseamnă „În lucrarea citată” se utilizează în locul titlului aceleași lucrări a unui autor când între două trimiteri la același autor intervin una sau mai multe trimiteri la alți autori și lucrări.

Exemplu: ¹ Cojocaru-Borozan M. Tehnologia dezvoltării culturii emoționale. Ch.: S. n., 2012. Tipogr. UPS „Ion Creangă”. p. 150.

² Jderu, G. Introducere în sociologia emoțiilor. Iași: Plirom, 2012. p. 65.

³ Cojocaru-Borozan M., *op. cit.*, p. 143.

Dacă două sau mai multe lucrări scrise de același autor s-au citat deja o dată, la următoarele citări nu se va mai putea utiliza *op.cit.*, ci se va proceda la redarea doar a unei părți din titlul lucrărilor citate.

Exemplu: ¹ Cojocaru-Borozan M. Tehnologia dezvoltării culturii emoționale. Ch.: S. n., 2012. Tipogr. UPS „Ion Creangă”. p. 150.

² Baci T. Autoreglarea stărilor emoționale: suport de curs Ch.: S. n., 2012 Tipogr. UPS „Ion Creangă”. p. 52.

³ Cojocaru-Borozan M. Teoria culturii emoționale. Studiu monografic asupra cadrelor didactice. Ch.: S. n., 2010. Tipogr. UPS „Ion Creangă”. p. 120.

⁴ Baci T. Bazele psihoterapiei: suport de curs. Ch.: S. n., 2010. Tipogr. UPS „Ion Creangă”. p. 45.

⁵ Cojocaru-Borozan M. *Tehnologia...*, p. 142.

⁶ Baci T. *Autoreglarea...*, p. 40.

- *Loc. cit.* – înseamnă „în locul citat”. Se folosește pentru trimiterea la un pasaj, paragraf deja citat în lucrare.

Exemplu: ¹ Baci T. Bazele psihoterapiei: suport de curs. Ch.: S. n., 2010. Tipogr. UPS „Ion Creangă”. p. 45.

² Baci T., *loc. cit.*, p. 45.

Pentru sursele preluate de pe Internet, vor fi notate adresele de pagina WEB.

În bibliografia finală, acestea trebuie să se regasească la sfârșitul listei.

Exemplu: Management of educational research: A training manual [CD-ROM]. Roma: FAO, 1999. Cerințe de sistem: Windows 95/98/NT; 32 MB RAM; 11 MB hard disk space.

- *Monografii:* Hârnuș S, Ohrimenco S, Cernei G. Tehnologiile informaționale și problemele globale ale dezvoltării societății [on-line]. Chișinău

(MD), 2002. [vizitat 20 mai 2014]. Accesibil pe Internet: <URL: <http://www.ase.md/Inside/PersonalPagesRomCom.phtml>>

- *Baze de date:* FAOSTAT. Bază de date. Generator FAO. [on-line]. Cerințe de sistem: Pentium PC; 32 MB RAM; 100 MB disk space; 486 PC; 16 MB RAM; 50 MB disk space, MS-Windows 95/NT; [citat 11 decembrie 2014]; Disponibil pe Internet: <URL: <http://apps.fao.org/default.htm>>
- *Contribuții:* Dumitrescu D. Evaluarea în biblioteci. In: UniBIB [on-line]. 2002, Nr. 3 [citat 10 mai, 214]. Accesibil pe Internet: <URL: <http://www.bcub.ro/articole/dr.htm>>
- *Seriale:* UNIBIB [on-line]. Ed. la 2 luni. București, 2002, Nr. 3, [accesat 22 mai 2014]. Disponibil și accesibil: <URL: <http://www.bcub.ro/unibib.htm>>

9.3. Publicațiile Web și alte surse electronice

- Include software și surse Internet precum pagini web, reviste în format electronic și baze de date.
- Forma de bază a citațiilor urmărește principiile listate pentru sursele tipărite (carte, articol).
- În cazul surselor care se pot modifica este important a specifica data la care informația a fost citată. Acest aspect se aplică pentru paginile web care pot dispărea sau care permit efectuarea de modificări.
- Citarea unei reviste electronice urmărește procedura de citare a articolelor (ex.: Format: Autor(i) (punct după ultimul autor și un spațiu). Titlul articolului (punct urmat de un spațiu) Titlul abreviat al revistei (un spațiu) [serial online] Anul publicării (un spațiu) [în paranteze pătrate data citării] (punct și virgulă urmat de un spațiu) Numărul volumului (fără spațiu) Numărul publicației (două puncte) Numărul paginilor sau numărul de ecrane în paranteze pătrate (punct urmat de un spațiu) Adresa (Available from) (două puncte urmate de un spațiu) URL (două puncte urmate de un spațiu): adresa subliniată).
- Citare articol publicat în revista electronică. Exemplu:
- Козловская Г.В., Горюнова А.В. Задержка психического развития. Москва, 2012. [accesat 3 decembrie 2014]. Disponibil pe Internet: <http://www.nevromed.ru/consultation/psychology/papers/nps/patpsi/glava_3_zaderjki_psihicheskogo>.

Pagina Web:

În cazul în care autorul (autorii) nu este precizat, titlul va deveni primul element al referinței. *De exemplu:* Format: Autor(i) (punct după ultimul autor urmat de un spațiu). Titlul articolului (punct urmat de un spațiu) [Online] (punct urmat de un spațiu) Anul publicării (un spațiu) Anul publicării [anul luna (abreviată) ziua] (punct și virgulă) Numărul de ecrane în paranteze patrate sau numărul paginilor

(punct urmat de un spațiu) Available from (două puncte, puncte urmate de un spațiu) URL: (FARĂ spațiu) adresa subliniată).

Citare pagina Web:

- Colegiul Medicilor din România [online]. [accesat 25 mai 2014]; Available from: URL: <http://www.cmr.ro>
- Marcussen B. Sinusitis: It goes with the season [online]. Virtual Hospital. September 2003 [accesat 28 mai 2014]; [about 2 screens]. Available from: URL: <http://www.vh.org/adult/patient/familymedicine/prose/sinusits.html>

9.4. Reguli de stilistică

Teza de master constituie un text științific, care necesită ordonarea coerentă, logică și succintă a ideilor.

Nu sunt permise greșeli ortografice, gramaticale, stilistice.

În elaborarea tezei autorul va ține cont de următoarele cerințe ale stilului științific:

1. Textul lucrării va conține neologisme, lexic științific general și lexic terminologic propriu domeniului de cercetare. Sinonimele, cuvintele polisemantice și cele cu sens figurat au o utilizare redusă în lucrări de acest gen.
2. Pot fi folosite substantive formate de la verbe (*alegerea, aranjarea, clasificarea* etc.); verbe reflexive la diateza pasivă cu sens impersonal: *s-a elaborat, s-a cercetat* etc.;
3. Este obligatoriu *pluralul modestiei*: folosirea verbelor la persoana I plural (neînsoțit de *noi*): investigația *noastră* prezintă ...; în urma cercetării *am stabilit*...
4. Se folosesc construcții sintactice complexe. În sintaxa stilului științific propoziția simplă este rară.
5. Toate abrevierile utilizate în text sunt explicate în lista de abrevieri.

De o bună redactare depinde în final înțelegerea de către cititor a informației științifice. Ideile trebuie să fie prezentate într-o succesiune firească. Structura ideilor trebuie să urmeze principiile logice. Lucrul acesta este ușor de verificat prin parcurgerea cuprinsului a unei lucrări, de aceea titlurile capitolelor, paragrafelor trebuie să reflecte aspecte concrete ale obiectului de studiu și nu generalități.

Abordarea textului trebuie să fie metodică, ordonată. Stilul redactării trebuie să urmărească exactitate în exprimare. Claritatea textului presupune: evitarea frazelor lungi, confuze, a cuvintelor și expresiilor imprecise; fraze scurte, un limbaj științific clar și concis; respectarea normelor morfologice⁹, care oferă paradigma completă a părților de vorbire, adică declinarea și conjugarea; evitarea utilizării excesive a cuvintelor străine (anglicismelor), în special atunci când există cuvinte sau expresii echivalente în limba română.

Redactarea este partea finală a procesului de scriere a unei lucrări.

⁹ Consultați: www.dexonline.ro

9.5. Reguli de etică

Teza de master trebuie să reflecte integral munca masterandului, de aceea masterandul va semna Declarația pe propria răspundere (Anexa 6) privind conținutul tezei de master și își asumă răspunderea privind respectarea dreptului de autor. Toate sursele bibliografice utilizate vor fi menționate în lista bibliografică, în caz contrar, masterandul va fi învinuit de plagiat. Plagiatul reprezintă un act contrar conduitei academice. Prin plagiat se înțelege utilizarea ideilor sau cuvintelor unei alte persoane, fără menționarea sursei, utilizarea fără citare a tabelelor și figurilor.

Plagiarea tezei de master se sancționează cu anularea examenului.

În vederea evitării învinuirilor de plagiere, masterandul trebuie să facă referințe la sursele citate. Există două modalități de indicare a surselor citate și anume:

- La sfârșitul citatului sau frazei citate se indică în paranteze pătrate numărul sursei din lista bibliografică și pagina de la care s-a utilizat textul. De exemplu: [12, p.3];
- În subsolul paginii (prin alegerea opțiunii: *Insert/Reference/Footnote*) se specifică sursa bibliografică cu indicarea paginii.

X. Procedura de admitere la susținerea tezei de master

Procedura de admitere la susținerea finală a tezei de master prevede etapa de susținere prealabilă.

Susținerea prealabilă a tezei de master are loc la catedră de specialitate în prezența conducătorului științific și altor cadre didactice de specialitate, cu cel puțin o lună înainte de data indicată pentru susținerea finală.

În baza deciziilor catedrelor de specialitate, decanatul facultății, înaintează un demers Rectorului pentru emiterea ordinului de admitere a masteranzilor la susținerea finală.

Masteranzii care nu au susținut prealabil teza, nu se admit la susținerea finală.

Teza de master, copertată în 2 exemplare, se prezintă la catedra de profil cu 10 zile înainte de susținere finală pentru înregistrare și evaluare de către Comisia de susținere a tezelor de master.

Teza de master trebuie să fie însoțită de *Planul calendaristic de realizare a tezei de master* (Anexa 2), *Avizul conducătorului științific* (Anexa 8) și *Formularul evaluării tezei de master de către conducătorul științific* (Anexa 7), toate semnate de conducătorul științific.

În cazul programelor de masterat organizate în cotutelă, teza se depune la instituția în care a fost înmatriculat masterandul și vor fi prezentate formularele evaluării tezei de master și avizele ambilor conducători.

La facultate *Arte Plastice și Disign* teza de master realizată integral va fi prezentată pentru examinarea prealabilă și admiterea la susținerea publică cu cel puțin trei săptămâni înainte de termenul indicat pentru susținere.

XI. Susținerea tezei de master

Tezele admise spre susținere sunt prezentate în fața Comisiilor pentru susținere a tezelor de master, componența căreia este aprobată prin ordinul Rectorului Universității Pedagogice de Stat "Ion Creangă".

Orarul susținerii tezelor se aprobă de către rectorul universității cu o lună înainte de data susținerii și se dă publicității pe Avizierul catedrei/ facultății de profil și/ sau pagina WEB a catedrei/ facultății/ instituției.

Susținerea lucrării este publică. Pentru susținerea tezei de master se acordă până la o oră academică/convențională. Conducătorul științific poate însoți masterandul la prezentarea tezei de master în fața Comisiei.

La Facultate *Arte Plastice și Design* masterandul va susține public teza de master în cadrul expoziției și/sau la univervitate.

Procedura de susținere include: discursul masterandului la tema tezei (până la 10 min), întrebări către autor (discuție la care pot participa cei prezenți la susținere), prezentarea avizului și aprecierea conducătorului. În scopul utilizării eficiente a timpului rezervat prezentării, se recomandă ca masterandul să elaboreze un plan de expunere a raportului, care ar conține date privind:

- tema tezei și actualitatea ei;
- problema, scopul și obiectivele;
- baza științifico-metodologică;
- rezultatele cercetării (date concrete);
- contribuția proprie;
- concluzii și recomandări.

Comunicarea verbală cu privire la teza de master poate fi însoțită de ilustrarea celor mai importante aspecte pe slide-uri multimedia, postere etc.

Recomandări pentru realizarea prezentării multimedia:

- prezentarea va conține între 8 și 12 slide-uri;
- 1 slide cu titlu lucrării, numele masterandului și numele cadrului didactic conducător științific;
- 1-2 slide-uri cu text (actualitatea, problema, obiectul, scopul, eșantionul de cercetare);
- 3-6 slide-uri cu text, tabele, figuri (cu ajutorul cărora se va prezenta realizarea obiectivelor prin conținutul tezei);
- 1-2 slide-uri pentru concluzii și recomandări;

Notă: Slide-urile nu vor conține prea mult text (maximum 7 linii a câte 7 cuvinte fiecare), iar masterandul nu va citi informația de pe slide, dar va comenta succint informația prezentată. Se recomandă utilizarea preponderentă a tabelelor, figurilor, imaginilor.

XII. Evaluarea tezei de master

Teza de master se evaluează cu note, în baza scalei de notare de la 10 la 1, nota minimă de promovare fiind "5". Se recomandă convertirea notei în scala de

notare ECTS, conform recomandărilor Ghidului de implementare al Sistemului Național de Credite de Studiu.

Evaluarea tezei de master este realizată de membrii Comisiei pentru susținerea tezelor de master prin aplicarea unei fișe de evaluare (Anexa 8), care cuprinde:

- evaluarea calității lucrării (realizarea studiului/calitatea științifică a cercetării propriu-zisă);
- evaluarea discursului (conținutul și forma prezentării);
- evaluarea abilității masterandului de a susține un interviu pe marginea lucrării.

În procesul evaluării, tezele de master vor fi apreciate după anumite criterii: actualitatea temei; calitatea fundamentării științifice; realizarea obiectivelor cercetării; calitatea/complexitatea metodologiei cercetării; relevanța practică a studiului efectuat; calitatea prezentării (lizibilitate, grafică, elocință etc.); coerență în succesiunea ideilor; corectitudinea exprimării științifice; utilizarea mijloacelor informaționale și de comunicare etc. (Anexa 8):

Nota finală a lucrării prezentate/ susținute se va calcula prin aplicarea coeficienților după următoarea formulă:

$$NF = (0,4*NP) + (0,6*NC)$$

unde:

NF – nota finală;

NP – nota dată de conducător științific (*Formularul evaluării tezei de master de către conducătorul științific*, (Anexa 5);

NC – nota dată de Comisie pentru susținerea tezelor de master.

Nota *Comisiei pentru susținerea tezelor de master* reprezintă media aritmetică a notelor membrilor Comisiei, iar zecimile din media aritmetică se vor rotunji.

Nota membrilor Comisiei se va constitui din 30% pentru calitatea științifică, 15% pentru modul de prezentare și 15% pentru abilitatea masterandului de a susține un interviu pe marginea lucrării (Anexa 8, Anexa 9).

Decizia Comisiei privind aprecierea tezei de master este determinată de membrii comisiei și are la bază calitatea lucrării, concluziile conducătorului științific, rezultatele susținerii finale acesteia de către masterand.

Rezultatul susținerii tezei de master se comunică masteranzilor în aceeași zi, după ședința Comisiei pentru susținerea tezelor de master.

Neprezentarea la susținerea tezei de master este calificată drept nesusținerea acesteia. Obținerea unei note mai mici decât „5” la susținerea tezei de master este calificată drept *nepromovată*.

În cazul când teza de master a fost apreciată cu o notă sub 5.00, Comisia decide dacă aceeași lucrare, după rectificările necesare, poate fi prezentată la o susținere repetată sau este necesară schimbarea temei tezei de master.

Susținerea repetată a tezei de master se va permite candidatului doar în altă sesiune de susținere a tezelor de master. În cazul achitării taxei pentru examenul de susținere a tezelor de masterat, aceasta nu se restituie.

Plagiarea tezei de master se sancționează cu anularea examenului.

Candidații care recurg la fraudă prin copierea întregii lucrări sau a unei părți a ei, nerespectând normele de trimitere la sursă, odată ce fraudă este dovedită, vor fi eliminați din examen și în cazul în care au achitat taxa de susținere a tezelor de master, aceasta nu se restituie.

În cazul depistării unor tentative de corupere, inclusiv trafic de influență sau manifestarea de către masterand a unui comportament ce contravine normelor etice și morale general acceptate, Comisia pentru susținerea tezelor de master, în baza documentelor justificatoare, este în drept să elimine candidatul respectiv de la susținere, *fără dreptul de susținere repetată*.

Masteranzii au dreptul să conteste rezultatele evaluării tezei de master. Cererile pentru contestări se depun în termen maximum de 24 de ore de la comunicarea/afișarea rezultatelor, se înregistrează de către secretarul Comisiei în Registrul de evidență a proceselor-verbale și se transmit la Comisia de supraveghere a examinării contestărilor.

Rezultatele obținute la susținerea lucrărilor de master de aptitudini artistice nu pot fi contestate.

Contestările vor fi examinate de către Comisia pentru susținerea tezelor de master în termen de 48 de ore de la depunere cererii, în prezența membrilor Comisiei de supraveghere a examinării contestărilor, desemnată prin ordinul Rectorului UPS „Ion Creangă”. După reverificarea tezei de master, Comisia pentru susținerea tezelor de master decide schimbarea sau nu a notei prin creșterea sau prin micșorarea acesteia. Decizia Comisiei rămâne a fi definitivă.

În cazul în care masterandul nu a susținut teza de master în sesiunea stabilită, sau teza a fost evaluată negativ de Comisia pentru susținerea tezelor de master, acesta are dreptul să o susțină repetat, de cel mult două ori în decursul a 5 ani de la absolvire, cu suportarea cheltuielilor de examinare, stabilite de Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”.

Procedura de admitere a masterandului la susținerea repetată a tezei de master prevede etapa de reconfirmarea temei tezei, cu cel puțin 6 luni până la data susținerii finale, prin depunerea cererii pe numele rectorului, avizată de către șeful catedrei de specialitate și decanul facultății.

Dacă și la a doua susținere a tezei masterandul nu obține media de promovare, se eliberează un certificat de absolvire a programului de masterat și certificatul academic respectiv.

După susținere, tezele se depozitează la arhiva universității.

Partea teoretică a tezelor de master elaborate în domeniul *Arte plastice* se depozitează la arhiva universității, iar partea practică – se depune în fondul plastic al facultății.

Lucrările practice (pictură, grafică, art-obiect, tapiserie, imprimeu etc.) nu reprezintă lucrări cu drept de autor, întrucât sunt realizate sub îndrumarea cadrelor didactice ale catedrelor.

După absolvire, masterandul poate să participe la expoziții cu lucrările practice de master doar cu acordul facultății și având în calitate de co-autor conducătorul științific/artistic al tezei de master.

Bibliografie:

1. Gherasim A. Ghid metodologic pentru elaborarea tezelor de licență și de masterat) [http://www.cnaa.md/acte_normative/regul. cu privire la funcționarea cons. șt. spec. /](http://www.cnaa.md/acte_normative/regul._cu_privire_la_functiunea_cons._st._spec._/) (accesat 11.03.2014).
2. Ghid privind elaborarea și susținerea tezei de master. ASEM, 2010. Masterat.ghid_masterat.pdf. 15 p. http://cie.ase.md/images/uploads/materiale/ghid_masterat.pdf ., (accesat 9.03.2014).
3. Ghidul privind elaborarea și susținerea tezelor de master. Elabora în cadrul Proiectului 1444544 TEMPUS 2008-FR-JPHES „Dezvoltarea de parteneriate cu întreprinderile din Republica Moldova”. CEP UTM, 2010. pp. 1-18
4. Ghid privind elaborarea tezei de master. Universitatea Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău, 2009. 9 p. <http://www.scribd.com/doc/61122312/GHID-Elaborare-Teza-de-Master-Desfasurat>, (accesat 17.03.2014).
5. Ghid de realizare a lucrărilor de licență. Ghid-licenta-FINAL.pdf., 28 p. <http://psiedu.csubb.ro/wp-content/uploads/2012/10/GHID-licenta-FINAL.pdf>. (accesat 16.03.2014).
6. Melnic G., Chișlaru A. Indicații metodice pentru elaborarea și susținerea tezei de masterat de către masteranzii Facultății Științe Economice, ULIM, Chișinău, 2010. 17 p.
7. Radu I. Cum se scrie un text stiintific. Disciplinele umaniste. Polirom, 2008, 312 p. <http://www.usm.md/downloads/z1.pdf> (accesat 19.03.2014)
8. Rotaru L., Hămuraru M. Ghid metodic pentru perfectarea tezelor de licență/master. Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 2012. 26 p.

Model de Cerere pentru aprobarea temei tezei de master și a conducătorului științific

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”
DIN MUNICIPIUL CHIȘINĂU

FACULTATEA _____

CATEDRA _____

C E R E R E

Subsemnata (ul)

masteranda (ul) anu I....., specialitatea.....

.....,

rog să mi se permită realizarea tezei de master cu tema

.....

Conducător științific

Data Semnătura

C O N F I R M A R E

Subsemnata (ul)

accept să fiu conducător la teza de master a masterandei (ului).....

.....

de la specialitatea.....

Data Semnătura.....

PLAN CALENDARISTIC DE REALIZARE A TEZEI DE MASTER

1. Tema tezei de master _____

2. Termenul limită de prezentare a tezei de master la catedră _____ 20__

Masterand (a) _____
(numele și prenumele) (semnătura)

3. Etapele elaborării tezei de master:

Nr. crt.	Etapele	Termenul de realizare	Viza de executare a coordonatorului
1.	Stabilirea obiectivelor și aprobarea planului provizoriu al tezei de master		
2.	Studierea surselor bibliografice		
3.	Aprobarea planului tezei		
4.	Elaborarea și prezentarea capitolului I		
5.	Elaborarea materialelor practice-experimentale		
6.	Realizarea experimentului de constatare		
7.	Prelucrarea cantitativă și calitativă a datelor experimentale		
8.	Elaborarea și prezentarea capitolului II		
9.	Elaborarea <i>Programul de intervenție/ formare ...</i> sau <i>Modelul pedagogic ... etc.</i>		
10.	Elaborarea și prezentarea capitolului III		
11.	Elaborarea de concluzii și recomandări etc.		
12.	Prezentarea conducătorului științific a primei variante integrale a tezei de master pentru susținerea prealabilă		
13.	Redactarea variantei finale a tezei de master		
14.	Prezentarea tezei de master copertată la catedră și conducătorului științific pentru avizare		
15.	Susținerea publică a tezei de master		

Conducător științific

(semnătura)

Anexa 3.
Model al paginii de titlu a tezei de master

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”
DIN MUNICIPIUL CHIȘINĂU

Facultatea _____
(Times New Roman, Bold, 14 pt., centrat)

Catedra _____
(Times New Roman, Bold, 14 pt., centrat)

Specialitatea _____
(Times New Roman, Bold, 14 pt., centrat)

Prenumele Numele autorului
(Times New Roman, Bold, 14 pt., centrat)

INTEGRAREA ȘCOLARĂ A COPILULUI CU CERINȚELE
EDUCAȚIONALE SPECIALE

(titlul proiectului / tezei - Times New Roman, Bold, 14 pt., centrat, spațiu între linii – 1,5)

TEZĂ DE MASTER
(Times New Roman, Bold, 14 pt., centrat tot 14)

Conducător științific:

Prenume Nume, dr. conf. univ.
(Times New Roman, Bold, 14 pt. dreapta)

Chișinău – 2014
(Times New Roman, Bold, 14 pt.)

CUPRINS:

INTRODUCERE	3
1. INTEGRAREA ȘCOLARĂ ȘI SOCIALĂ A COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ	6
1.1. Integrarea și incluziunea, delimitări conceptuale	6
1.2. Definirea conceptului de educație integrată	13
1.3. Modele de integrare a copiilor cu cerințe educaționale speciale în experiența mondială.....	20
1.4. Teorii și concepții privind integrarea copiilor cu cerințe educative speciale	25
1.4.1. Principiile educației integrate	31
1.4.2. Abordări teoretice ale procesului de dezvoltare a copiilor cu CES	35
1.4.3. Probleme de integrare a copiilor cu Cerințe Educative Speciale	39
2. STUDIUL EMPIRIC AL PROBLEMELOR COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN PROCESUL INTEGRĂRII	46
2.1. Lansarea proiectului cercetării	46
2.2. Rezultatele studiului empiric.....	48
2.2.1. Testarea elevilor	48
2.2.2. Chestionarea părinților	51
2.2.3. Interviurile cadrelor didactice	54
3. MODELUL INTEGRĂRII ȘCOLARE ȘI SOCIALE A COPILULUI CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE	55
3.1. Intervenția pentru integrarea școlară a copilului cu cerințe educaționale speciale	55
3.1.1. Descrierea programului de intervenție	55
3.1.2. Condiții de realizare a activităților școlare și extrașcolare	60
3.1.3. Măsurile de sprijin psihocorecțional	72
3.2. Parteneriatul cu familia copilului cu CES	78
CONCLUZII.....	81
RECOMANDĂRI.....	83
BIBLIOGRAFIE.....	85
ANEXE	88

DECLARAȚIA PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul(a), _____

masterand al Facultății _____

al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, specialitatea

declar pe propria răspundere că teza de master cu tema _____

a fost elaborată de mine și nu a mai fost prezentată niciodată la o altă facultate sau instituție de învățământ superior din țară sau din străinătate.

De asemenea, declar că sursele utilizate în teză, inclusiv cele din Internet, sunt indicate cu respectarea regulilor de evitare a plagiatului:

- fragmentele de text sunt reproduse întocmai și sunt scrise în ghilimele, deținând referința precisă a sursei;
- redarea/reformularea în cuvinte proprii a textelor altor autori conține referința precisă;
- rezumarea ideilor altor autori conține referința precisă a originalului.

Numele / Prenumele

Semnătura

Model de Formular al evaluării tezei de master de către conducătorul științific

FORMULARUL¹⁰

EVALUĂRII TEZEI DE MASTER DE CĂTRE CONDUCĂTORUL ȘTIINȚIFIC
(după criteriile elaborate de Comisia de Atestare a cadrelor științifice și științifico-didactice a CNAA, Anexa 1, nr. AT 06/2-1 din 05.11.2009)

a masterandei (ului) _____
 specializarea _____
 denumirea tezei (cum a fost aprobată) _____

Formulara nouă (în caz dacă au intervenit modificări, menționați data redactării) _____

Conducător științific _____

Nr.	Criterii de evaluare	5	4	3	2
1.	Corespunderea conținutului tezei specialității solicitate	✓			
2.	Corelarea cadrului conceptual și a conținutului cu tema tezei		✓		
3.	Corelarea temei tezei cu direcțiile prioritare de cercetare-dezvoltare în plan național și internațional	✓			
4.	Completitudinea surselor cu referințe actuale și corectitudinea scrierii bibliografiei	✓			
5.	Prezentarea echilibrată a materialului în capitole		✓		
6.	Corespunderea metodologiei cercetării cerințelor regulamentului și conținutului lucrării	✓			
7.	Aprecierea gradului de realizare a etapelor experimentului în procente: constatare:; formare:; evaluare: și evaluarea generală în punctaj	✓			
8.	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului		✓		
9.	Corelația recomandărilor cu esența lucrării	✓			
10.	Expunerea argumentată a concluziilor	✓			
11.	Corectitudinea stilistică și gramaticală a textului tezei		✓		
12.	Corectitudinea perfectării aspectului grafic al tezei (aranjarea în pagină, denumiri de tabele și figuri, comprehensivitatea schemelor)		✓		
	Totaluri	35	20		55

Barem de evaluare:

Punctaj	Decizia	Nota
51 – 60	Teza se apreciază ca bună și se recomandă spre definitivare și susținere la comisia de masterat	9 – 10
31 – 50	Teza se apreciază ca bună, necesită unele modofocări, după efectuarea cărora se verificarea de către conducător științific se recomandă spre definitivare și susținere la comisia de masterat	7 – 8
21 – 30	Teza se apreciază la nivel suficient, necesită modificări substanțiale, după care urmează reexaminarea la ședința repetată a catedrei	5 – 6
11 – 20	Teza este executată sub limita de jos a cerințelor și necesită refacere totală	1 – 4

Pentru sugestii (dacă sunt):

Semnătura:

Conducătorul științific _____ Masterand _____

¹⁰ Elaborat la facultatea de Pedagogie UPS „Ion Creangă”.

Model de Aviz al conducătorului științific

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din mun. Chișinău

Facultatea _____

Catedra _____

AVIZ

la teza de master

elaborată de

masterandul(a) _____

pe tema _____

Aprecierea cu privire la corespunderea conținutului tezei cu structura acesteia

Evaluarea nivelului de analiză și sinteză a materialului teoretic

Estimarea corespunderii analizei realizărilor practice cu tema tezei

Aprecierea gradului de relevanță a concluziilor formulate de către student:

Respectarea regulilor de structurare și redactare a lucrării conform Ghidului

Aprecierea atitudinii autorului față de cercetare:

Alte sugestii

Se propune admiterea / respingerea tezei de master pentru a fi prezentată în fața Comisiei pentru examenului de master.

Nota propusă de conducătorul științific

Data: _____ Conducătorul științific _____

(funcția, titlul științific), (numele, prenumele)

Anexa 8.
Model de Fișă de evaluare a tezei de master
de către membrul Comisiei pentru susținerea tezelor de master

FIȘA DE EVALUARE A TEZEI DE MASTER
DE CĂTRE MEMBRUL COMISIEI PENTRU SUSȚINEREA TEZELOR DE MASTER

(se completează câte o fișă pentru fiecare lucrare evaluată, de către fiecare membru al Comisiei)

Evaluarea lucrării de master cu titlul:

.....

Elaborată de masterandul/masteranda:

Nr.crt.	Criterii de evaluare	Nota
1.	Calitatea lucrării (30%) <ul style="list-style-type: none"> • actualitatea temei; • originalitatea; • calitatea fundamentării științifice; • realizarea obiectivelor cercetării; • calitatea/complexitatea metodologiei cercetării; • relevanța practică a studiului efectuat; • calitatea exprimării scrise; • respectarea regulilor de structurare a lucrării conform Ghidului de elaborare a tezelor de master; • respectarea regulilor de redactare a lucrării conform Ghidului de elaborare a tezelor de master; • selectarea materialului bibliografic. 	
2.	Calitatea prezentării publice (15%) <ul style="list-style-type: none"> • calitatea discursului științific; • corectitudinea exprimării științifice; • calitatea exprimării orale; • coerența în succesiunea ideilor; • calitatea prezentării (lizibilitate, grafică, elocvență etc.); • utilizarea mijloacelor informaționale și de comunicare; • prezentarea / prezentarea în Power Point; • calitatea slid-urilor; • ținuta masterandului; • alte criterii stabilite de catedre de specialitate etc. 	
3.	Abilitatea masterandului de a susține un interviu pe marginea lucrării (15%) <ul style="list-style-type: none"> • relevanța și corectitudinea informației; • stăpânirea conținutului lucrării; • experiența practică personală; • exprimarea poziției personale; • abilitatea susținerii unei discuții etc. 	

Exemplu de calcul a notei finale la susținerea tezei de master:

Criterii de evaluare a tezei de master	Evaluarea membrilor Comisiei (60%)						Evaluarea conducătorului științific (40%)		Nota finală oferită (suma ponderilor)
	W	X	Y	Z	Nota medie	Pondere	Nota	Pondere	
Calitatea științifică (30%)	9	9	9	8	8,75	2,63	10	4,0	9,41 = 9
Modul de prezentare (15%)	9	10	9	9	9,25	1,39			
Răspunsurile la întrebările Comisiei (15%)	8	9	10	10	9,25	1,39			
Total						5,41		4,0	

Model de Proces-verbal al ședinței Comisiei pentru susținerea tezei de master

PROCES - VERBAL nr. _____

al Ședinței Comisiei pentru susținerea examenului de licență (tezei de licență/ master) la disciplina _____

învățământ cu frecvență la zi /redușă

la specialitatea _____

„_____” _____ 20 _____ de la ora _____ pînă la ora _____

Președinte _____

Membrii Comisiei

Secretar _____

Comisia pentru examenul de licență/ master decide să evalueze cunoștințele _____
_____ cu nota _____

Numele, prenumele

Subiectele de la proba scrisă sau orală, tema tezei de licență/ master

Întrebări _____

Opinii separate ale membrilor Comisiei pentru examenul de licență/ master _____

Președinte _____

Membrii Comisiei

Secretar _____

Model de Proces-verbal al ședinței Comisiei cu privire la conferirea titlului și eliberarea diplomei

PROCES – VERBAL nr. _____

al Ședinței Comisiei pentru examenul de licență/ master cu privire la conferirea titlului și eliberarea diplomei de licență/master absolvenților facultății _____
specialitatea _____

„_____” _____ 20 _____ de la ora _____ pînă la ora _____

Președinte _____

Membrii Comisiei _____

Secretar _____

Comisia pentru examenul de licență/ master decide:

Se conferă titlul de licențiat/ master în domeniul general de studiu

_____ la specialitatea _____

și se eliberează diploma de licență/ master absolvenților:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____

Președinte _____

Membrii Comisiei (examinatori) _____

Secretar _____

Reguli privind asigurarea bibliografică a tezei¹¹

1. Datele bibliografice și citările se completează în conformitate cu Standardele naționale referitoare la biblioteconomie, informare, documentare.
2. În listele de referințe bibliografice, situate la sfârșitul textului tezei, referințele sunt prezentate într-o succesiune numerică, corespunzătoare ordinii citărilor în text, sau în ordinea alfabetică a primului element.
3. Citarea, forma scurtă a referinței inserată în text între paranteze pătrate, permite identificarea publicației din care s-a extras citatul sau ideea comentată etc. și indicarea localizării în cadrul publicației sursă. Citarea trebuie să conțină suficiente elemente care să asigure corespondența exactă între citare și referința bibliografică a documentului identificat.
4. Numerele, prezentate sub forma de indici între paranteze pătrate, inserate în text, trimit la document în ordinea în care ele sunt citate pentru prima dată. Citările următoare primesc același număr ca și prima citare. Dacă sunt citate numai anumite părți ale unui document, după numărul respectiv poate fi dată și paginația, de exemplu [8, p. 231].
5. În cazul în care lista referințelor bibliografice este în ordinea alfabetică a primului element, și ea cuprinde mai multe documente ale aceluiași autor diferențierea dintre ele se face prin introducerea unor elemente suplimentare (anul de publicare, ediția etc.), dacă autorul are mai multe lucrări apărute în același an, se mai adaugă o literă (a, b, c etc.), diferențierea se face atât în lista de referințe bibliografice cât și în citare pentru a asigura corespondența exactă între citare și referință. De exemplu, AUBREY (1973a).
6. Referințele trebuie să includă elementele necesare de identificare a documentului, care cuprind:
 1. *Pentru monografii:* **Vacarciuc M.** *Dimensiunea spirituală a cântului.* Ch.: Tipografia Universitatii din Tiraspol, 2009. 212 p.
 2. *Pentru părțile din monografii:* **Cosovan O.** *Legenda și mitul din perspectiva competențelor specifice.* În: *Modele conceptuale de predare a textului epic.* Ch.: S. n., 2012 (Tipogr. UPS „Ion Creangă”), pp. 43-72.
 3. *Pentru contribuții în monografii:* **Saranciuc-Gordea L.** *Formarea inițială a cadrelor didactice ca transmițători ai valorilor ecologice către societate.* În: *Sinteze EcoEducaționale: Retrospectivă, actualitate și perspectivă a Educației Ecologice. Aplicații metodologice inter/transdisciplinare.* Coord.: L. Ursu. Ch.: “Garomont-Studio” SRL, 2010. pp. 83-92.
 4. *Pentru articolele din publicațiile seriale și culegeri:* **Chicu-Dimitriu S.** *Strategii matrimoniale ale domnilor Țării Moldovei (veacurile XV-XVI).* În: *Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului:* conf. de totalizare a muncii șt. și șt.-didactice a corpului profesoral-didactic pentru anul 2011. Univ. Ped. de Stat „Ion Creangă”; coord. șt. I. Racu. Ch.: S. n., 2012, vol. 3, pp. 15-22.

Seriale:

Racu Ig. *Creativitatea la vârsta școlară mică.* În: *Revista Psihologie. Pedagogie specială. Asistență socială.* 2012, nr. 2(27), pp. 37-46.

Jelescu, P. *Structura sistemului de învățământ și necesitatea reconsiderării ei.* În: *Făclia.* 2012, 24 martie, p. 2.

 5. *Pentru tezele conferințelor:* **Racu, Ig.** *Violența – dimensiuni psihologice.* În: *Optimizarea învățământului în contextul societății bazate pe cunoaștere:* materialele

¹¹ **Sursa:** Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare. Disponibil pe Internet: http://www.cnaa.md/normative-acts/regulation/annex_3 (citat 6.10.2013)

conf. șt. intern., 2-3 noiemb. 2012, Chișinău. Ch.: S. n., 2012 (Tipogr. "Print-Caro"), pp. 319-322.

6. *Pentru documentele de brevet:* Responsabilitatea principală (depunători); titlul invenției; responsabilitate secundară; note; țara și organismul; tipul documentului de brevet; număr; data de publicare a documentului.

Exemplu:

IM "VITAPHARM-COM" SRL, MD. *Sirop pe bază de suc de struguri (variante)*. Inventator: N. Doroș. Republica Moldova. Brevet de invenție, MD 4003. 2010-01-31.

Explicații suplimentare:

• Fiecare element al referinței bibliografice trebuie clar separat de elementul următor printr-un semn de punctuație (punct, liniuță etc.)

• Partea din nume prezentată prima să fie cea care dă intrarea în catalogul de bibliotecă, bibliografie, repertorii etc.; prenumele și alte elemente secundare se notează după nume. Toate numele trebuie reproduse în ordinea în care apar în sursa de informare; dacă sunt mai mult de trei nume, celelalte nume pot fi omise, omisiunea evidențindu-se prin adăugarea abrevierii "et. al."

• Anul publicării se notează cu cifre arabe.

• Dacă o publicație în mai multe părți acoperă mai mulți ani, se indică data de început și data de sfârșit.

Modele de prezentare și numerotare a tabelelor, figurilor și formulelor

- Model de prezentare a tabelului

Tabelul 2.1. Rezultatele chestionării respondenților privind gravitatea problemei copiilor abandonati în Republica Moldova, (%).

		Este o problemă foarte gravă (%)		Este o problemă destul de gravă (%)		Este o problemă puțin gravă (%)		Nu este o problemă gravă (%)		Nu știu (%)	
Sex	masculin	16	66,8	7	24,3	1	2,8	1	8	1	5,3
	feminin	18	73,4	5	23,8					1	2,8
Vîrstă	25-30 ani	10	67,6	6	27,2	1	2,7	1	5	1	2,0
	31-40 ani	10	71,4	4	23,6						
	41-50 ani	14	74,0	2	22,5					1	3,5
Mediul de reședință	urban	16	69,2	7	26,0	1	2,0			1	2,8
	rural	18	72,3	5	22,6			1	6	1	4,5
Studii	medii incomplete/fără studii	5	67,1	3	22,6	1	1,9	1	9	1	7,5
	medii generale	10	73,3	2	21,5					1	5,2
	medii de specialitate	7	72,6	4	27,4						
	superioare/incomplete	12	77,6	3	22,4						
Stare civilă	celibatar(ă)	10	69,1	4	22,5	1	4,2			1	4,2
	căsătorit(ă)	10	71,0	5	24,6			1	6	1	3,8
	divorțat(ă)/văduv(ă)	14	78,7	3	21,3						
Statutul de angajat	lucrează	18	70,4	7	24,4	1	1,8	1	5	1	2,9
	nu lucrează	16	71,1	5	23,3					1	5,6
Sectorul de activitate	privat	14	68,5	5	25,6	1	1,5	1	1,0	1	3,4
	public	15	74,4	4	23,3					1	2,3
	neguvernamental	5	83,3	3	16,7						
Nivel socio-economic	scăzut	10	70,6	3	21,1					1	8,3
	mediu	20	69,4	5	24,6	1	2,4	1	7	1	2,9
	înalt	4	75,3	4	24,7						
TOTAL		34	69,7	12	24,0	1	2,0	1	0,5	2	3,8

- Model de prezentare a figurii

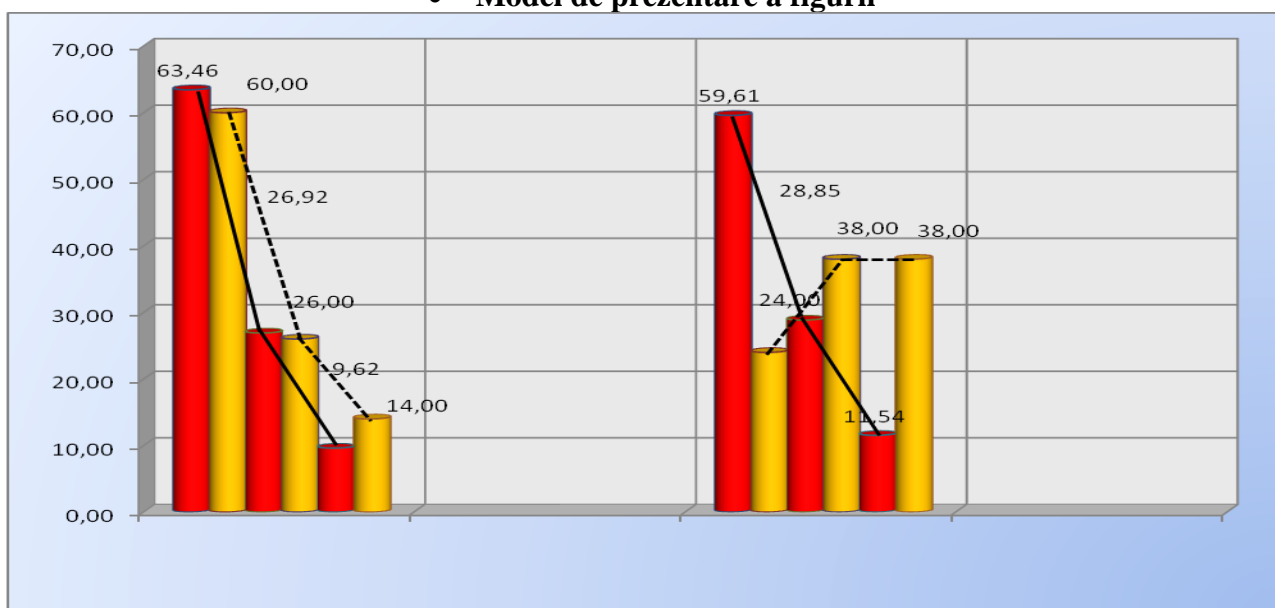
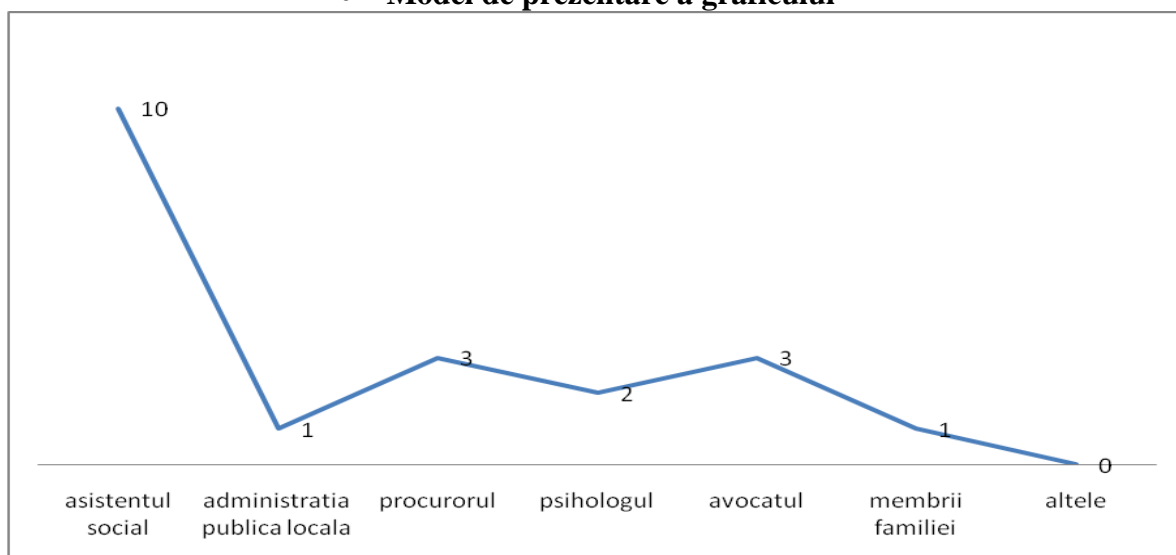

Figura 3.8. Rezultatele intervenției experimentale, %

- Model de prezentare a graficului

Graficul 2.2. Numărul de specialiști implicați în soluționarea cazului delincvenților minori.

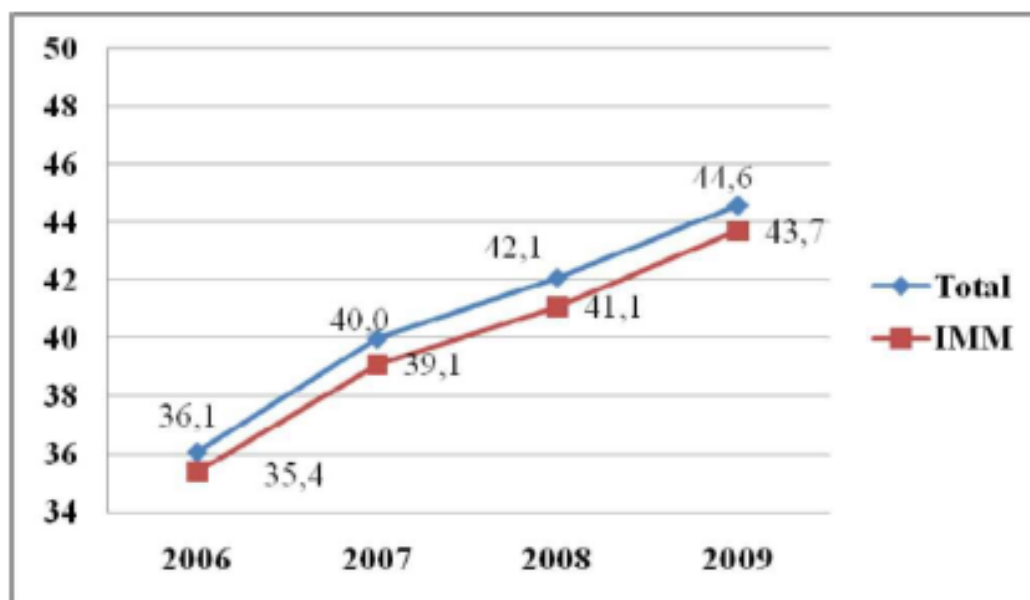

Figura 2.1. Evoluția numărului IMM în anul 2006- 2009 (mii întreprinderi)

Sursa: Raportul „Activitatea întreprinderilor mici și mijlocii în Republica Moldova în anul 2009” www.statistica.md (citată 02.07.2010)

- Model de prezentare a formulei

unde:

$$PR = \frac{CFt}{Pu - CVu}$$

PR - pragul de rentabilitate
 CFt - cheltuielile fixe totale
 Pu - prețul unitar
 CVu - cheltuielile variabile unitare